

Številka: 018-084/2025-16

Datum: 4. 9. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011, s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Igorja Luzarja kot predsednika senata ter Marka Medveda in Sama Červeka kot članov senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Elektromontažna dela na KBV 2x20 kV Kobarid-Bovec*« na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložila družba ELEKTRO NOVI SISTEMI inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje d.o.o., Šlandrova ulica 8B, Ljubljana - Črnuče (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika ELEKTRO PRIMORSKA podjetje za distribucijo električne energije, d.d., Erjavčeva ulica 22, Nova Gorica (v nadaljevanju: naročnik), 4. 9. 2025

odločila:

1. Zahtevak za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je 26. 3. 2025 sprejel sklep o začetku postopka oddaje javnega naročila. Obvestilo o naročilu male vrednosti na infrastrukturnem področju je bilo 11. 4. 2025 objavljeno na Portalu javnih naročil, pod št. objave JN002616/2025-SL3/01; 25. 4. 2025 je bil objavljen še popravek.

Naročnik je 3. 6. 2025 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN002616/2025-ODL/01) objavil »*OBVESTILO O ODDAJI NAROČILA*« z dne 29. 5. 2025, s katerim je ponudnike obvestil, da je javno naročilo oddal ponudniku ENERGOINVEST Gornja Radgona d.o.o., Apaška cesta 1B, Gornja Radgona (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), ki je predložil po merilih najugodnejšo in dopustno ponudbo.

Naročnik je 9. 6. 2025 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN002616/2025-ODL/02) objavil »PREKLIC OBVESTILA O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA«, v obrazložitvi katerega je navedel, da je po izdaji obvestila o oddaji javnega naročila ugotovil, da obstajajo nejasnosti v ponudbi izbranega ponudnika, zato bo ponovno proučil dopustnost prispelih ponudb in sprejel novo odločitev.

Naročnik je 4. 7. 2025 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN002616/2025-ODL/03) objavil »OBVESTILO O ODDAJI NAROČILA«, s katerim je ponudnike obvestil, da je javno naročilo oddal izbranemu ponudniku, ki je predložil po merilih najugodnejšo in dopustno ponudbo. Pojasnil je še, da je izbrani ponudnik predložil izjavo z oznako Priloga 8, pri tem pa ni bilo jasno ali vso zahtevano mehanizacijo iz te izjave poseduje. Ponudnika je zato 9. 6. 2025 pozval k pojasnilu oziroma dopolnitvi na način, da ta izkaže (npr. z izpisom osnovnih sredstev, najemnih pogodb, računov ali drugih dokazil), da razpolaga z navedenimi dokazili o razpolaganju z zahtevano mehanizacijo. Izbrani ponudnik je 12. 6. 2025 posredoval zahtevana dokazila, pri čemer je z ustreznim dokazom (izpisom osnovnih sredstev) za vsako od zahtevane mehanizacije izkazal, da z njo razpolaga. Naročnik je na podlagi predloženih dokazil posledično ugotovil, da ponudnik nedvoumno razpolaga z zahtevano mehanizacijo, dopolnitev oziroma pojasnila pa so takšne narave, da vsebine ponudbe ne spreminjajo, saj gre za objektivno preverljiva dejstva glede razpolaganja z zahtevano mehanizacijo v času oddaje ponudbe.

Zoper odločitev o oddaji javnega naročila je vlagatelj 11. 7. 2025 pravočasno vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga, naj se izpodbijana odločitev razveljavi, zahteva pa tudi povrnitev stroškov pravnega varstva. Navaja, da je izbrani ponudnik kot del dokazil o izpolnjevanju razpisnih pogojev predložil Prilogo 8, s katero ni izjavil le, da razpolaga z našeto mehanizacijo, temveč tudi, da je navedena mehanizacija njegova lastna; to potrjuje tudi izjava (Priloga 3), da ne nastopa s podizvajalci, niti se ni skliceval na kapacitete drugega gospodarskega subjekta. Vlagatelj zatrjuje, da gre zlasti pri medsebojno sinhronizirani pomožno vlečno-potisni napravi (»cable pusher«) za izjemno specifično napravo, s katero bi se vlagatelj in njegov podizvajalec nedvomno srečala, saj izvajata montažo na elektroenergetskih objektih že od ustanovitve izbranega ponudnika dalje, in sta posledično prepričana, da izbrani ponudnik te naprave ne poseduje. Meni, da bi naročnik od izbranega ponudnika moral zahtevati predložitev takšnega dokazila o posedovanju tehnične opreme, ki je objektivno preverljivo (npr. račun o nakupu skupaj s seznamom osnovnih sredstev na dan oddaje ponudbe, potrdilo neodvisnega organa o pregledu, servisiranju, potrditvi opreme, skupaj s seznamom osnovnih sredstev na dan oddaje ponudbe, kot najzanesljivejše pa ogled naročnika na sami lokaciji izbranega ponudnika), saj vsako podjetje samo izvaja vpise, izbrise in spremembe v registru osnovnih sredstev, ki ni uraden dokument in za katerega ni potrebna uradna potrditev/revidiranje, če ne gre za srednje ali velike kapitalske družbe. Tako je nedvoumno resničnost izpisa iz registra osnovnih sredstev mogoče potrditi le s sočasno predložitvijo relevantnega dokumenta kot so račun, pogodba, potrdilo neodvisnega organa o pregledu opreme oziroma druge relevantne dokumentacije, nedvoumno posedovanje mehanizacije na dan oddaje ponudbe (19. 5. 2025) pa je moč preveriti le neposredno na lokaciji izbranega ponudnika. Če predmetni izpis iz registra osnovnih sredstev (vpogled v katerega vlagatelju ni bil omogočen) izkazuje oziroma potrjuje vsebinsko stanje na katerikoli drug datum, izbrani ponudnik ne izpolnjuje zahtevanih pogojev in bi morala biti njegova ponudba izločena kot nedopustna. Vlagatelj naročniku očita še, da ni presojal resničnosti izjave izbranega ponudnika v zvezi s sposobnostjo izvesti razpisana dela (Priloga 6), s katero je potrdil, da je zanesljiv, strokoven ter ima izkušnje in zaposlene, ki so sposobni izvesti razpisana dela. Iz objavljenega izkaza poslovnega izida (letno poročilo za leto 2024) namreč izhaja, da ima izbrani ponudnik na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju povprečno 5,25 zaposlenih, kar pa je premalo. Dodaten dvom v solidnost, zanesljivost, strokovnost in izkušnost pa naj bi vzpostavljala odločitev javnega naročnika Elektro Ljubljana, d.d., ki je 19. 6. 2025 z objavo št. JN002097/2024-ODL/18 obvestil o izločitvi izbranega ponudnika kot kandidata iz dinamičnega nabavnega sistema, saj

kljub pozivom naročnika ni izpolnil svojih obveznosti, vsled česar je nepreklicno in enostransko odstopil od pogodbe.

Izbrani ponudnik, ki ga v tem postopku pravnega varstva po pooblastilu zastopa Godec Črneke Nemec odvetniška družba, o.p., d.o.o., Železna cesta 14, Ljubljana, se je o zahtevku za revizijo izjasnil z vlogo z dne 17. 7. 2025. Soglaša z vlagateljem o specifičnosti obravnavane opreme (»cable pusher«), saj poleg izbranega ponudnika razpolaga z njo malokdo v tem lokalnem ekonomskem prostoru. Dejstvo, da se vlagatelj in njegov podizvajalec z opremo izbranega ponudnika še nista srečala na katerem od gradbišč pa seveda ne pomeni, da izbrani ponudnik s to opremo ne razpolaga. Poudarja, da je izpolnjevanje spornega pogoja za sodelovanje dokazal v skladu s pozivom naročnika, s predložitvijo veljavnega izpisa iz registra osnovnih sredstev, datiranega na 11. 6. 2025: zadevna oprema je v registru vpisana pod inv. št. 000064, 000065, 000066 in 000067, kot datum nabave pa je naveden 15. 1. 2025, kar torej dokazuje, da je bilo osnovno sredstvo del osnovnih sredstev gospodarskega subjekta ves čas od dneva nabave do izdelave izpisa oziroma datuma, za katerega izpis prikazuje stanje. Izbrani ponudnik sicer pritruje vlagatelju glede tega, da vsako podjetje samo izvaja vpise, izbrise in spremembe v registru, vendar pa to ne pomeni, da vsako podjetje v te registre vpisuje poljubne in celo neresnične podatke, temveč mora register – kot vse druge knjigovodske in poslovne listine – odražati resnično stanje, sicer podjetje za napačne vnose odgovarja. Ugotavlja, da vlagatelj ni podal nobenih konkretnih navedb, ki bi vnašale kakršenkoli dvom v verodostojnost in zanesljivost predloženih podatkov. Izbrani ponudnik izjasnitvi prilaga tudi račun z dne 15. 1. 2025 (z oznako poslovne skrivnosti). Tudi glede kadrovske sposobnosti izbrani ponudnik meni, da se v postopku naročila male vrednosti naročnik lahko zanese na izjave ponudnikov, če nima razlogov za dvome v njih; ker izbrani ponudnik vse pogoje izpolnjuje, naročnik ni mogel imeti nobenega dvoma v resničnost njegove izjave. Glede odločitve naročnika Elektro Ljubljana, d.d., pa naj bi vlagatelj spregledal, da odločitev tega naročnika še ni pravnomočna, saj je zoper njo izbrani ponudnik vložil zahtevek za revizijo, poleg tega pa enajsti pogoj v tem postopku nikakor ne omogoča izločitve ponudnika, če se izkaže, da je v nekem drugem postopku javnega naročila bil izključen iz postopka zaradi domnevne nezanesljivosti, ki jo zatrjuje naročnik v tistem drugem postopku.

Naročnik je 21. 7. 2025 s sklepom zahtevke za revizijo zavrnil in posledično zavrnil tudi zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva. Očitke vlagatelja v celoti zavrača. Kot bistveno navaja, da:

- je izbrani ponudnik skladno s pozivom pravočasno predložil izpis iz osnovnih sredstev, iz katerega je lahko naročnik razbral tudi dejstvo, da je izbrani ponudnik z navedeno mehanizacijo razpolagal (tudi) na dan roka za oddajo ponudb, saj je iz dokumenta razviden tako podatek o datumu nabave (ki je bil pred rokom za oddajo ponudb), kot podatek o datumu izpisa in o veljavnosti podatkov na dan 31. 5. 2025, kar pomeni, da je bila oprema ves čas v lasti izbranega ponudnika;
- po načelu dokaznega bremena zavrača vlagateljeve trditve o neresničnih navedbah izbranega ponudnika, saj vlagatelj svojih navedb z ničemer ni podprl, pač pa je neresničnost zgolj zatrjeval;
- ni specificiral minimalnega zahtevanega števila zaposlenih, s tem povezana izjava pa zadošča kot dokaz, saj naročnik nima razloga za dvom v kadrovske in tehnične sposobnosti izbranega ponudnika, da bo javno naročilo izvedel v skladu z razpisno dokumentacijo in tehničnimi zahtevami, v postopku naročila male vrednosti pa mu dejstev ni treba preverjati, če ne dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav;
- mu razpisna dokumentacija in pogoji javnega naročila ne omogočata in od njega ne zahtevata izključitve gospodarskega subjekta zaradi domnevnih slabih izkušenj drugega naročnika, pri katerem je trenutno odločitev v fazi revizijskega postopka.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 22. 7. 2025 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 25. 7. 2025. Z odločitvijo naročnika se ne strinja, saj meni, da temelji na napačnih zaključkih glede na predloženo dokumentacijo, relevantna dejstva ter dosedanje prakso Državne revizijske komisije. Dodaja, da ni imel možnosti vpogleda v celotni dopis izbranega ponudnika z dne 12. 6. 2025, saj ni prejel priloge (izpisa osnovnih sredstev), prav tako pa ni imel vpogleda v izjasnitev izbranega ponudnika z dne 17. 7. 2025. Zaključki naročnika, kjer ta zatrjuje, da izpis osnovnih sredstev na dan 31. 5. 2025 izkazuje, da je bila oprema kupljena pred 19. 5. 2025 in da zato predpostavlja, da je bila ves čas do 31. 5. 2025 v lasti izbranega ponudnika, po mnenju vlagatelja temeljijo na ugibanjih in pavšalnih trditvah, ki ne dokazujejo, kakšno je bilo dejansko stanje osnovnih sredstev izbranega ponudnika na dan 19. 5. 2025; edini pravnorelevantni dokaz bi bil izpis iz osnovnih sredstev, ki izkazuje stanje na dan roka za predložitev ponudb (19. 5. 2025). Vlagatelj tako zaključuje, da skladno z navedenim in ustaljeno prakso Državne revizijske komisije glede nepopolne ponudbe nepredložitev dokazila o posedovanju dokumentacije na dan 19. 5. 2025 v konkretnem primeru pomeni vsebinsko pomanjkljivost, naročnik pa je bil dolžan ponudbo izbranega ponudnika označiti za nepopolno ter jo izločiti iz postopka.

Državna revizijska komisija je po pozivu z dne 4. 8. 2025 od izbranega ponudnika dne 7. 8. 2025 pridobila prevod dokazila »*Rechnung RG2025-048*« z dne 15. 1. 2025, na katerega se je skliceval v izjasnitvi o zahtevku za revizijo, ter pojasnilo o tem, (i) katere so tiste (še nezakrite) informacije v dokumentu »*Rechnung RG2025-048*«, ki naj bi predstavljale poslovno skrivnost, (ii) zakaj naj bi vsaka od teh informacij predstavljala skrivnost, ki ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij, ter (iii) zakaj naj bi vsaka od teh informacij imela tržno vrednost. S prejetim prevodom in (delno zakritim) prevodom listine je Državna revizijska komisija seznanila tudi vlagatelja in naročnika. Prav tako je Državna revizijska komisija na podlagi vloge z dne 24. 7. 2025 vlagatelja seznanila z izjasnitvijo izbranega ponudnika z dne 17. 7. 2025.

Vlagatelj v vlogi z dne 8. 8. 2025 poudarja še, da iz posredovane listine ni razviden tip naprave – oznaka »*kablovodnik Lancier*« ne pojasni ničesar, saj izbrani ponudnik lahko poseduje povsem serijsko napravo brez dodatkov, kot je sposobnost medsebojne sinhronizacije.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, ki so navedeni v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik kršil določbe Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3) in dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila s tem, ko je ponudbo izbranega ponudnika obravnaval kot dopustno in temu ponudniku zadevno javno naročilo tudi oddal.

Revizijske navedbe vlagatelja je potrebno presojati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, ki določa, da je dopustna ponudba tista, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika. V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in
- ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

ZJN-3 v prvem odstavku 76. člena določa, da naročnik v razpisni dokumentaciji določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na:

- ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti;
- ekonomski in finančni položaj;
- tehnično in strokovno sposobnost.

Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (drugi odstavek 76. člena ZJN-3). Deseti odstavek 76. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil. Naročnik lahko domneva, da gospodarski subjekt nima zahtevanih strokovnih sposobnosti, če naročnik pri gospodarskem subjektu zasledi nasprotje interesov, ki bi lahko negativno vplivali na izvedbo javnega naročila.

ZJN-3 v 76. in 77. členu določa le izhodišča za oblikovanje pogojev za priznanje tehnične in strokovne oziroma kadrovske sposobnosti oziroma možna dokazila za njeno izkazovanje, naročnik pa je tisti, ki mora v vsakem konkretnem postopku oddaje javnega naročila, upoštevajoč specifičnost predmeta javnega naročila in morebitne posebne okoliščine v zvezi z njegovo izvedbo, določiti vsebinske, vrednostne in časovne kriterije posameznih pogojev ter način izkazovanja.

V dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) je naročnik v poglavju »2.10 Dokumenti, ki jih je ponudnik dolžan predložiti kot dokazila o sposobnosti« med drugim navedel:

»Pogoji

13. Ponudnik ponudbi priloži izjavo, da:

- a) je zanesljiv, strokoven, ima izkušnje in zaposlene, ki so sposobni izvesti razpisana dela ter razpolaga z zadostnimi tehničnimi zmogljivostmi za izvedbo predmetnega javnega naročila,*
- b) na podlagi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11 s spremembami) on in njegovi podizvajalci izpolnjujejo naslednje zahteve:*
 - za vse svoje delavce imajo opravljen in veljaven zdravstveni pregled.*
 - za vse delavce imajo opravljen in veljaven izpit iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti.*
 - s strani pooblaščenih institucij imajo pregledano delovno in osebno varovalno opremo.*

Listine

Izjava ponudnika v zvezi s sposobnostjo izvesti razpisana dela

Naročnik ima v zvezi s pogojem, navedenem v prejšnjem odstavku, pravico, da pred podpisom pogodbe od izbranega ponudnika zahteva, da mu pred podpisom pogodbe predloži ustrezna dokazila, za kar mu bo naročnik določil ustrezni rok za predložitev.
(PRILOGA 6)

[...]

Pogoji

15. Ponudnik mora biti zanesljiv, strokoven, imeti izkušnje in zaposlene, ki so sposobni izvesti razpisana dela, ter razpolagati z zadostnimi tehničnimi zmogljivostmi za izvedbo predmetnega javnega naročila, in sicer na razpolago mora imeti:

najmanj dva vitla, enega min. 3,5 t (od tega mora biti najmanj en samohodni) za razvlek kabla, in ki morata imeti dinamometer za direktno odčitavanje vlečnih sil in z omejevalnikom sile vlečenja in z možnostjo izpisa podatkov o sili vlečenja, najmanj dve (2) medsebojno sinhronizirani pomožni vlečno potisni napravi (cable pusher),

najmanj eno (1) kabelsko prikolico za prevoz kabelskih bobnov do premera minimalno 2,5 m,

dve (2) kabelski nosilni stojki nosilnosti 4T,

kabelski pribor najmanj pet (5) uvodnic dimenzij fi60-160 mm,

10 kabelskih valjčkov,

min. 3 kabelska vodila,

min. 3 kabelske nogavice,

min 3 vlečne glave,

en vrtljivi priključek,

eno krtačo za čiščenje in preverjanje kanalov.

Listine

Izjava

(PRILOGA 8)

Naročnik ima pravico, da od ponudnika pred sprejemom odločitve o oddaji naročila zahteva dokazila o razpolaganju z opremo.»

Iz odstopljene dokumentacije je razvidno, da ponudba izbranega ponudnika vsebuje izpolnjeni in podpisani izjavi na obrazcih »PRILOGA 6« in »PRILOGA 8« o (med drugim) zanesljivosti, strokovnosti, razpolaganju z zaposlenimi, ki so sposobni izvesti razpisana dela, ter z zadostnimi tehničnimi zmogljivostmi za izvedbo javnega naročila, vključno z dvema medsebojno sinhroniziranimi pomožnima vlečno-potisnima napravama (»cable pusher«). Upošteva je navedeno niso utemeljene navedbe vlagatelja o nepopolnosti predložene ponudbe izbranega ponudnika, saj je izbrani ponudnik v ponudbi predložil z razpisno dokumentacijo zahtevana dokazila (izjave).

Naročnik lahko skladno s tretjim odstavkom 47. člena ZJN-3 v postopku naročila male vrednosti zahteva, da ponudnik izkaže izpolnjevanje vseh zahtev naročnika z ESPD ali drugo lastno izjavo, naročniku pa ne glede na drugi odstavek 89. člena ZJN-3 v tem postopku ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, razen če dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav. Omenjena določba naročniku zgolj daje možnost, da ne preveri obstoja in vsebine navedb, naročnik pa jo lahko po lastni presoji uporabi ali pa tudi ne. Vendar četudi ZJN-3 naročniku daje podlago, da mu v postopku naročila male vrednosti ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, pa mu po drugi strani (tudi v postopku naročila male vrednosti) ne daje podlage, da javno naročilo odda ponudniku, ki ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje (prim. prvi odstavek 89. člena ZJN-3). Naročnik lahko javno naročilo odda zgolj ponudniku, čigar ponudba je dopustna, in sicer ne glede

na to, ali je v postopku naročila male vrednosti preverjal obstoj in vsebino navedb v ponudbi ali ne. V kolikor se torej naročnik v postopku naročila male vrednosti odloči, da vsebine in navedb v ponudbi ne bo preverjal, s tem prevzame tudi tveganje, da bo vlagatelj v postopku pravnega varstva uspel izkazati, da ponudba izbranega ponudnika ni skladna z zahtevami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, s tem pa posledično tudi, da je naročnik ravnal v nasprotju s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3, ko je javno naročilo oddal ponudniku, čigar ponudba ni skladna z zahtevami iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (prim. odločitvi Državne revizijske komisije št. 018-043/2023-8 in 018-142/2023-7). Smiselno enako velja tudi za primer (kot je obravnavani), ko naročnik po preverjanju obstoja in vsebine navedb v ponudbi ne dvomi več o resničnosti ponudnikovih izjav.

Kot je Državna revizijska komisija zapisala že v več svojih odločitvah, je vlagatelj tisti, ki mora skladno z razpravnim načelom, določenim v 7. in 212. členu Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.), v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN, zatrjevati dejstva, iz katerih izvirajo domnevne kršitve naročnika, ponuditi pa mora tudi dokaze, na podlagi katerih je taka dejstva mogoče ugotoviti (prim. tudi drugi odstavek 15. člena ZPVPJN). Zahtevek za revizijo je namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju (pravno relevantnih) dejstev in predlaganju (pravno relevantnih) dokazov. Skladno s pravilom o povezanosti trditvenega in dokaznega bremena morajo biti trditve jasne, določne (konkretizirane) in dokazane, tista stranka, ki določeno dejstvo zatrjuje, pa mora to dejstvo tudi dokazati. Gre za tako imenovano pravilo o povezanosti trditvenega in dokaznega bremena, v zvezi s katerim posledice nedokazanosti nekega dejstva prizadenejo tisto stranko, ki mora dejstvo, glede na normo materialnega prava, zatrjevati in dokazati. Četudi iz navedenega izhaja, da je trditveno dokazno breme v vzajemni korelaciji, pa je konkretizirano zatrjevanje dejstev predpostavka, ki mora biti izpolnjena, da se dokazovanje sploh izvede. Da bi torej stranka v sporu (lahko) uspela, mora kršitev zatrjevati tako, da jasno, določno in konkretno navede vsa dejstva, ter obenem predlagati dokaze, ki bodo resničnost navedenih dejstev tudi izkazali.

V obravnavanem primeru je naročnik skladno z drugim odstavkom 89. člena ZJN-3 sicer preverjal izjavo izbranega ponudnika glede razpolaganja z zahtevano mehanizacijo – izbranega ponudnika je 9. 6. 2025 zaprosil, naj posreduje dokazila (pri čemer je primeroma opredelil »*npr. izpis osnovnih sredstev, račune, oz. dokazila o nakupu ali podobno*«), iz katerih bi bilo razvidno, da je z mehanizacijo razpolagal v času oddaje ponudbe; naročnik sicer ni preverjal izjave izbranega ponudnika glede razpolaganja z zaposlenimi.

Izbrani ponudnik je skladno s pozivom naročnika predložil izpis »*Register osnovnih sredstev*« na dan 31. 5. 2025, z navedbo datuma izpisa 11. 6. 2025, v katerem so (kar pojasnjuje tudi v vlogi z dne 17. 7. 2025) pod zap. št. 0063 in 0064 vpisani napravi »*GOSENIČNI SAMOHODNI SINHRO-AVTOMATIZIRAN VITEL 9T*«, pod zap. št. 0066 in 0067 pa napravi »*POTISNA KABELSKA NAPRAVA SINHRO AVTOMATIZIRANA 8T*«; za vse naštete naprave je kot datum nabave naveden 15. 1. 2025. Naročnik je na podlagi predloženega dokazila (izpis osnovnih sredstev, ki ga je kot ustrezno dokazilo opredelil tudi v pozivu) zaključil, da izbrani ponudnik razpolaga z zahtevano mehanizacijo, oziroma ovrgel svoj dvom glede ponudnikovega razpolaganja s tako mehanizacijo.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo ni zatrjeval kršitve pravice do vpogleda v zadevni dokument – tozadevno kršitev uveljavlja šele v vlogi z dne 25. 7. 2025, s katero se je opredelil do navedb naročnika v odločitvi zahtevka za revizijo, s čimer pa je prepozen. Skladno s šestim odstavkom 29. člena ZPVPJN se lahko vlagatelj v treh delovnih dneh od prejema odločitve iz prve ali druge alineje prvega odstavka 28. člena ZPVPJN opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez

svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. V obravnavanem primeru vlagatelj ni niti zatrjeval niti dokazal, da kršitve pravice do vpogleda v sporni dokument ni mogel uveljavljati že v zahtevku za revizijo.

Po presoji Državne revizijske komisije ni utemeljen pomislek vlagatelja, da naj bi naročnik ugotovitev o razpolaganju izbranega ponudnika s sporno mehanizacijo na dan oddaje ponudbe osnoval na *»ugibanjih ter pavšalnih trditvah, ki ne dokazujejo, kakšno je bilo dejansko stanje osnovnih sredstev izbranega ponudnika na dan 19.5.2025«*; iz predloženega registra osnovnih sredstev je namreč jasno razvidno stanje osnovnih sredstev na dan 31. 5. 2025, kar ob hkratni navedbi datuma nabave mehanizacije 15. 1. 2025 omogoča zaključek, da je izbrani ponudnik imel to opremo v lasti tudi v vmesnem času, vključno z dnevom oddaje ponudbe 19. 5. 2025, ki ga izbrani ponudnik izpostavlja kot problematičnega.

Državna revizijska komisija ocenjuje, da argument vlagatelja o izjemni redkosti medsebojno sinhronizirane vlečno-potisne naprave (*»cable pusher«*) še ne dokazuje neresničnosti izjave izbranega ponudnika glede razpolaganja s sporno opremo, prav tako pa tega ne dokazuje niti trditev vlagatelja o tem, da tekom izvedbe elektromontažnih del še ni srečal izbranega ponudnika s temi napravami.

Pavšalno zatrjevanje vlagatelja o tem, da naj niti račun za mehanizacijo z dne 15. 1. 2025 ne bi dokazoval posedovanja ustrezne mehanizacije (iz razloga, ker bi lahko izbrani ponudnik posedoval povsem serijsko napravo, brez opsijskih dodatkov, kot je sposobnost medsebojne sinhronizacije) ne omogoča zaključka, da je vlagatelj s tem dokazal neskladnost ponudbe izbranega ponudnika z zahtevami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Glede vlagateljevega zatrjevanja o domnevno nezadostnem številu monterjev (s čimer vlagatelj v bistvu zatrjuje neresničnost izjave izbranega ponudnika glede razpolaganja z zaposlenimi, ki so sposobni izvesti razpisana dela) pa Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da naročnik ni opredelil zahtevanega števila monterjev oziroma zaposlenih, tega števila pa konkretizirano ni opredelil niti vlagatelj, saj navaja zgolj to, da *»je dela pod pogoji naročnika možno izvesti le z večjim številom monterjev kot je v celoti zaposlenih pri izbranem ponudniku«*. Državna revizijska komisija pri tem še ugotavlja, da vlagatelj ni niti zatrjeval niti dokazal, s kolikšnim številom monterjev naj bi izbrani ponudnik razpolagal – vlagatelj je zgolj dokazoval, da je izbrani ponudnik v lanskem letu imel povprečno 5,25 zaposlenih, kar pa ne omogoča ne zaključka o tem, kolikšno je bilo število zaposlenih ob oddaji ponudbe (kar sicer izpostavlja kot relevanten datum v zvezi z izjavo o razpolaganju z mehanizacijo), še manj pa ugotovitve, kolikšno je bilo tedaj število monterjev.

Ker je vlagatelj zgolj pavšalno in povsem neobrazloženo zatrjeval obstoj dvoma o obstoju oziroma zadostnosti kadrovske in tehnične zmogljivosti izbranega ponudnika, za te trditve pa niti ni predložil oziroma predlagal pravnorelevantnih dokazov, Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj z navedenima revizijskima očitkoma ni uspel izkazati naročnikove kršitve ZJN-3 v zvezi z ugotovitvijo, da je ponudba izbranega ponudnika dopustna (tudi) z vidika izpolnjevanja izpostavljenih pogojev za sodelovanje glede zadostne kadrovske zmogljivosti usposobljenih delavcev in zadostne tehnične opremljenosti.

V zvezi z vlagateljevim dvomom v solidnost, zanesljivost, strokovnost in izkušnost izbranega ponudnika zaradi odločitve javnega naročnika Elektro Ljubljana, d.d., o izločitvi izbranega ponudnika kot kandidata iz dinamičnega nabavnega sistema (objava na Portalu javnih naročil JN002097/2024-ODL/18), Državna revizijska komisija ugotavlja, da tudi če bi bilo mogoče vlagateljevo zatrjevanje obravnavati kot očitek o obstoju izključitvenega razloga iz točke c) šestega odstavka 75. člena ZJN-3 (skladno s katerim lahko naročnik iz sodelovanja v postopku

javnega naročanja izključi gospodarski subjekt, če lahko z ustreznimi sredstvi izkaže, da je gospodarski subjekt zagrešil hujšo kršitev poklicnih pravil, zaradi česar je omajana njegova integriteta) ali izključitvenega razloga iz točke f) šestega odstavka 75. člena ZJN-3 (skladno s katerim lahko naročnik iz sodelovanja v postopku javnega naročanja izključi gospodarski subjekt, če so se pri gospodarskem subjektu pri prejšnji pogodbi o izvedbi javnega naročila ali prejšnji koncesijski pogodbi, sklenjeni z naročnikom, pokazale precejšnje ali stalne pomanjkljivosti pri izpolnjevanju ključne obveznosti, zaradi česar je naročnik predčasno odstopil od prejšnjega naročila oziroma pogodbe ali uveljavljal odškodnino ali so bile izvedene druge primerljive sankcije), Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik izključitvenega razloga v razpisni dokumentaciji ni določil jasno, natančno in nedvoumno oziroma tako, da lahko vsi razumno obveščeni in običajno skrbni ponudniki razumejo njegov natančen obseg in ga razlagajo enako (prim. sodbo Sodišča Evropske Unije v zadevi Evropska komisija proti Kraljevini Nizozemski, št. C-368/10 z dne 10. 5. 2010, točka 109). Ne glede na to Državna revizijska komisija še dodaja, da vlagatelj niti ni konkretizirano opredelil relevantnega dejanskega stanja, na podlagi katerega bi bilo sploh mogoče presojati morebiten obstoj (kateregakoli) izključitvenega razloga, zatrjevana problematika pa se [v smislu izključitvenega razloga iz točke f) šestega odstavka 75. člena ZJN-3] niti ne nanaša na pogodbo, ki bi bila sklenjena z naročnikom.

Ker vlagatelj ni uspel izkazati, da je naročnik pri sprejemu izpodbijane odločitve ravnal v nasprotju z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali določbami ZJN-3, je Državna revizijska komisija na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevek za revizijo vlagatelja zavrnila kot neutemeljenega.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo uveljavljal povrnitev stroškov pravnega varstva.

Ker je povrnitev stroškov odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, vlagatelj pa z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Izbrani ponudnik je v vlogah z dne 17. 7. 2025 in 5. 8. 2025 priglasil povrnitev stroškov pravnega varstva, in sicer zahteva povračilo stroškov za obe vlozi ter za strošek prevoda listine, na katero se je skliceval v vlozi z dne 17. 7. 2024. Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedbe izbranega ponudnika niso bile bistvene in niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve, posledično pa tudi listine, na katere se je skliceval izbrani ponudnik, niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve. Državna revizijska komisija je zato zahtevo izbranega ponudnika za povrnitev stroškov zavrnila, saj priglašeni stroški niso bili potrebni (četrti in osmi odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk: Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednik senata:
Igor Luzar, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj,
- izbrani ponudnik po pooblaščenju,
- naročnik,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.